

Viktor Bokan

Náš tokratni obraz prihaja iz Murske Sobote, kjer že drugi mandat vodi Sindikat podjetja Komunala Murska Sobota, ki spada pod Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS). Je tudi predsednik območnega odbora SKVNS in član republiškega odbora in predsedstva SKVNS za komunalno dejavnost. Ujeli smo ga na nedavnem izobraževanju SKVNS v Kranjski Gori.

Se lahko najprej predstaviš?

Od leta 2003 sem zaposlen v podjetju Komunala, javno podjetje, d. o. o., Murska Sobota, sprva sem bil poslovodja pogrebne dejavnosti. Ko sem dobil pogodbo za nedoločen čas, sem se včlanil v sindikat, čez nekaj časa pa postal tudi sindikalni zaupnik. Ko je leta 2018 takratni predsednik iz osebnih razlogov odstopil, sem bil na nadomestnih volitvah izvoljen za predsednika. Pred kratkim so me člani izvolili v drugi mandat, tako da bom predsednik do leta 2027. Sem tudi predsednik območnega odbora komunale tu v Murski Soboti, član predsedstva in član republiškega odbora SKVNS. Vse te funkcije sem podedoval in jih je včasih kar napornost usklajevati.

Katere komunalne dejavnosti pa opravljate?

Pri nas skrbimo za upravljanje stanovanj, urejanje javnih površin, vodovod, odpadne vode, kanalizacijo in čistilno napravo, gradbena dela ter seveda pogrebno dejavnost. Za odvoz smeti pa skrbi Saubermacher.

Pa so v podjetju razumevajoči do tvojega sindikalnega dela?

Ko jih vprašam, če grem lahko na sestanek, mi očitajo, da sem ves čas na sestankih in na terenu (nasmešek). Skratka godrnjajo, a mi še nikoli niso preprečili kam iti, tudi udeležbe na izobraževanjih mi še nikoli niso zavrnili. Sicer pa sodelovanje poteka povsem korektno.

Se pri svojem delu soočaš s kakšnimi posebnimi izzivi ali težavami?

Pred leti, ko je bil tisti malo višji dvig minimalne plače, se nam je uspelo dogovoriti, da se dvignejo vse naše plače in se s tem izognemo doplačilu do minimalne plače. Dvig je bil sorazmeren, tisti z najnižjimi plačami so dobili tudi do 28 odstotkov, vodje enot so dobili malo manj. Takrat so mi člani to zamerili in sem imel celo nekaj izstopov iz sindikata, ker sem pristal na to, da se plače niso enakomerno dvi-

gnile. Vendar sem zadovoljen, da smo to dosegli. Čeprav se nekaterim v praksi to ni poznalo, bodo imeli vsaj višje pokojnine in večji dodatek za delovno dobo. Kakšnih velikih problemov sicer, vsaj enkrat, nimamo. Sestanke z vodstvom imamo recimo skupaj s svetom delavcev, v katerem je sedem članov, šest od teh je članov sindikata, zato organiziramo skupne sestanke.

Bi izpostavil še kateri drug sindikalni dosežek?

Naša podjetniška kolektivna pogodba ni slaba, dobimo regres v neobdavčeni višini, imamo večje število dni dopusta in višje osnove, kot so določene v kolektivni pogodbi dejavnosti. Z direktorjem sva se tudi zmenila, da bo letos zvišal plače za štiri odstotke, in upam, da se bo tega držal.

Kako pa je z včlanjevanjem novih, mlajših članov?

Mladi so premalo seznanjeni s tem, kaj sindikat sploh je, ker jih o tem ne učijo v šoli. Starejši, ko se zaposlijo, običajno pristopijo, mladi pa so že po naravi malo bolj individualistični. Pa tudi ne vedo, kaj članstvo v sindikatu pomeni. Razmišljajo samo o tem, da gre del njihove bruto plače iz neto zneska za članarino. In če v podjetju ni kakih težav, potem tudi nimajo interesa.

Tudi sicer imamo težave dobiti mlad kader. Skoraj v vseh enotah je pomanjkanje delavcev. Mi smo že precej stara generacija, povprečje je okoli 45 let, in ko gre do ljudje v pokoj, jih težko nadomestimo z novimi, usposobljenimi delavkami in delavci. Za urejanje javnih površin potrebuješ vozniški izpit in take recimo težko dobimo, verjetno zato, ker drugje dobijo boljše oziroma bolj plačano delo.

Zakaj potem sploh biti sindikalno dejaven?

Sindikalno dejaven moraš biti. Če ne zaradi drugega, zato, ker je sindikalizem skozi zgodovino precej izboljšal položaj de-

» Vse sindikalne naloge je včasih kar težko usklajevati, priznava naš sogovornik. Foto M. P.

lavskega razreda. Pri nas je recimo eno podjetje bilo brez sindikata in se je prav videlo, kako so delavci na slabšem. Niso imeli zvišanja plač, in potem ko so ponovno uvedli sindikat, so se začeli boriti, da bi dobili nazaj svoje pravice, ki so jih počasi izgubili. Tako da če nimaš sindikata, začneš po mojem počasi izgubljati svoje pravice, kajti nihče ti ne bo sam od sebe ponudil boljših pogojev dela. Razen mogoče v obdobjih, ko je pomanjkanje delovne sile in delodajalci razmišljajo, kako privabiti nove delavce (nasmešek).

Za konec: kakšne lastnosti mora imeti dober sindikalist, da mu lahko rečemo, da je obraz sindikata?

Včasih sem mislil, da mora biti sindikalist glasen in se kregati, vendar sem spoznal, da je lahko učinek povsem nasproten. Mislim, da moraš imeti čustveno inteligenco, biti načelen in se nekih pravil držati. Presojati moraš, ali je delavec potreben tvoje pomoči in se mu godi krivica, ali poskuša svoj položaj izkoristiti. Tudi to se namreč dogaja. Predvsem pa moraš znati prisluhniti drugim in ustrezno odreagirati.

Miha Poredoš